

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 14C/138/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314213029
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2016:4314213029.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, pred sudkyňou JUDr. Lenkou Kostolanskou, v právnej veci navrhovateľky: Q. B., B.. XX. XX. XXXX, X. X., T. X. XXX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 573 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným súdu dňa 09. 06. 2014, sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala zaplatenia sumy 573 eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnila tým, že zmluvou o úvere č. 403700331 uzavretou medzi účastníkmi konania dňa 21. 05. 2010 došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov zo strany odporcu navrhovateľke vo výške 600 eur. Keďže však v úverovej zmluve absentovali podstatné obligatórne náležitosti, t.j. ročná percentuálna miera nákladov, mal odporca nárok len na vrátenie ním poskytnutej istiny bez úrokov a bez poplatkov. Navrhovateľka uvedením do omylu zo strany odporcu uhradila na jeho účet sumu podľa zmluvy vo výške 1173 eur, tzn. o 573 eur viac než mal odporca nárok, a preto došlo v rozsahu sumy 573 eur k bezdôvodnému obohateniu. Okrem toho žiadala aj roky z omeškania a to ku dňu 24. 05. 2014, ako aj náhradu trov konania.

Odporca vo svojom vyjadrení v prvom rade mal za to, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo a akýkoľvek nárok a jeho vydanie podlieha zákonnej objektívnej premlčacej trojročnej lehote. Zdôraznil, že zmluva, ktorú uzatvoril ako veriteľ s navrhovateľkou ako dlžníčkou, nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy a teda nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, z čoho logicky vyplývalo, že takáto zmluva nemusí obsahovať údaj RPMN. Navyše vytkol, že v návrhu absentujú skutočnosti rozhodujúce pre určenie začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Ďalej uviedol, že pri premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. S poukazom na uvedené poukázal na to, že požadovaný nárok navrhovateľa sa stal premlčaný v subjektívnej a aj v objektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu a to dňa 24. 02. 2014. Následne dodal, že navrhovateľka sa s návrhom o zaplatenie obrátila na súd až dňa 09. 06. 2014. Okrem toho bol toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon, a preto navrhol, aby príslušný súd návrh navrhovateľa ako neopodstatnený zamietol.

Súd vec prejednal na nariadenom pojednávaní, ktorého sa nezúčastnila navrhovateľka, ako ani odporca, pričom odporca súhlasil s tým, aby sa súdne konanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Právny zástupca navrhovateľky ospravedlnil navrhovateľkinu neúčasť, a preto súd podľa § 101 ods. 2 OSP konal v neprítomnosti navrhovateľky a odporcu.

Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní predniesol návrh totožne s písomne podaným návrhom a s poukazom na vznesenú námietku premlčania dodal, že ohľadom objektívnej premlčacej doby poukazuje na to, že odporca uzatvára spotrebiteľské zmluvy s nespočetným množstvom spotrebiteľov a pôsobí v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov už od roku 2001, preto je jeho povinnosťou náležite poznať právne predpisy súvisiace so spotrebiteľskými zmluvami. Mal za to, že sa jedná o úmyselné konanie, a preto bolo potrebné aplikovať 10 ročnú premlčaciu lehotu. Čo sa týkalo vedomosti odporcu o tom, že sa bezdôvodne obohacuje na úrok spotrebiteľov, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23Sp/19/2008, ktorým bolo odporcovi vytknuté, že sa obdobnými zmluvami bezdôvodne obohacuje na úkor spotrebiteľov. Toto rozhodnutie bolo vydané dňa 10. 04. 2008. Čo sa týkalo namietania subjektívnej premlčacej doby, odporca žiadnym spôsobom nezdôvodnil, prečo by malo dôjsť k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej doby dňom uhradenia poslednej splátky. Bol toho názoru, že odporca nijakým spôsobom neuniesol dôkazné bremeno, a to preukázanie toho, že sa navrhovateľka mala dozvedieť uhradením poslednej splátky, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Namietal, že pre začatie plynutia subjektívnej lehoty je potrebná preukázaná skutočnosť a nielen predpokladaná vedomosť subjektu, že sa na jeho úrok niekto bezdôvodne obohatil. Záverom navrhol výsluch navrhovateľky za účelom zistenia, kedy sa dozvedela o tom, že odporca sa na jej úkor bezdôvodne obohatil.

Súd zaoberajúc sa v prvom rade vznesenou námietkou premlčania, preskúmajúc obsah spisu, ako aj zväžiac vyjadrenie právneho zástupcu navrhovateľky, mal za to, že v tomto štádiu konania nie je potrebný výsluch navrhovateľky. Mal za to, že skutočnosti, ktoré by mala osvedčiť navrhovateľka, dostatočným spôsobom osvedčil jej právny zástupca, ktorý hájil jej práva a vyjadril sa k vznesenej námietke premlčania, ako aj zdôvodnil jeho názor na plynutie subjektívnej premlčacej doby a to s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľka uzatvorila s odporcom 6, resp. 7 zmlúv a na právneho zástupcu sa obrátila v januári 2014. Ostatné skutočnosti vyplývali z obsahu spisu, a preto súd nepovažoval za potrebné odročiť pojednávanie za účelom výsluchu navrhovateľky a návrh na doplnenie dokazovania výsluchom navrhovateľky zamietol.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový a právny stav:

Dňa 21. 05. 2010 došlo k uzatvoreniu Zmluvy o úvere č. 403700331 medzi navrhovateľkou ako dlžníčkou a odporcom ako veriteľom, v ktorej bolo dohodnuté, že veriteľ je oprávnený poskytnúť dlžníkovi úver v sume 600 eur a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 528 eur, t.j. celkovo zaplatiť čiastku 1128 eur v 12 mesačných splátkach po 94 eur počnúc dňom 25. 06. 2010.

Z výpisu splátok a pokút vyplýva, že navrhovateľka mala zaplatiť 14 splátok po 94 eur, čo aj urobila, avšak dlžnú sumu uhradila v 7 splátkach a celkovo zaplatila 1173 eur. Poslednú splátku uhradila dňa 24. 02. 2011.

Podaním zo dňa 17. 05. 2014, nazvaným výzva na vrátenie plnenia prijatého bez právneho dôvodu, bol odporca vyzvaný na vrátenie sumy 573 eur najneskôr do 23. 05. 2014 a to z dôvodu bezdôvodného obohatenia, keďže v zmluve o úvere absentoval údaj o konečnej splatnosti úveru a údaj o výške ročnej percentuálnej miere nákladov.

Dňa 09. 06. 2014 bol podaný návrh na začatie konania a odporca v priebehu konania vzniesol námietku premlčania.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

S poukazom na uvedené súd ustálil, že medzi účastníkmi konania ide o spotrebiteľskú zmluvu, a teda je regulovaná osobitnou právnou úpravou, nakoľko ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu. Teda ide o typický občianskoprávny vzťah. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy, a preto aj pri zaoberaní sa námietkou premlčania je potrebné aplikovať Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva, nakoľko táto právna úprava je pre spotrebiteľov výhodnejšia ako obchodnoprávna úprava.

Podľa § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

V prípade práva na vydanie plnenia bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje 2-ročnú subjektívnu a 3-ročnú, resp. 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vzniku námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o sebaobohateného a to bez ohľadu na to, že sa o tých skutočnostiach mohol dozvedieť skôr. V podstate to znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť.

Vychádzajúc z výkladu plynutia subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty pri bezdôvodnom obohatení zo spotrebiteľskej zmluvy, obsiahnutého v uznesení Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. februára 2016 sp. zn. 6Co/562/2015, súd zistil, že navrhovateľke začala plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia lehota v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka dňa 24. 02. 2011, kedy preukázateľne uhradila poslednú splátku, čo medzi účastníkmi konania nebolo sporné. Týmto okamihom boli navrhovateľke známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. komu plnila a v akej výške. Neobstojí pritom argument, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela neskôr, nakoľko neskôr sa dozvedela o právnej kvalifikácii nároku, avšak nie o skutočnosti bezdôvodného obohatenia. V prejednávanej veci tak posledný deň 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby pripadol na 24. 02. 2013 (2 roky od poslednej splátky), pričom navrhovateľka svoj nárok na zaplatenie sumy uplatnila na súde až 09. 06. 2014, t.j. po uplynutí tejto doby.

Keďže odporca v priebehu konania právne relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, súd sa v prvom rade zaoberal touto námietkou premlčania a dospel k záveru, že v danej veci nie je možné navrhovateľke premlčané právo priznať, a preto návrh navrhovateľky zamietol.

Následne nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou plynutia objektívnej premlčacej lehoty, ako ani ostatnými námietkami účastníkov konania, nakoľko vzhľadom na dôvodnosť námietky premlčania a uplynutie subjektívnej lehoty na uplatnenie práva na súde, boli bez právneho významu.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne trovy konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, na Okresný súd Levice.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.